

ETISK VEILEDER FOR SOLBERG SPORTSKLUBB

NYTT UTKAST pr 1. mars 2021

Hovedstyret behandlet dette dokumentet i to møter høsten 2020 og fattet følgende vedtak:

- *Det som er beskrevet i dette dokumentet, bygges inn i særgruppens håndbøker.*
- *Hovedstyret bestemmer hvilke momenter som hele klubben skal ha fokus på hvert år. Foreldrene informeres.*
- *Foreldrekontakter kan ikke samtidig ha verv som trenere eller ledere. Om nødvendig velges det to foreldrekontakter.*
- *Alle som har verv rundt lagene, underskriver på at de har lest håndboka, etisk veileder og sportsplanen (for de som har det). Alle som har verv, underskriver taushetserklæring.*
- *I praktisk arbeid med momenter fra veilederen er det særlig viktig at barn/unge deltar aktivt i diskusjoner og bestemmer hvordan momentene skal utformes og følges opp.*
- *Særgruppestyrene etterspør at lagene har arbeidet med den etiske veilederen.*
- *Særgruppene melder tilbake til Hovedstyret en gang i året hva man har arbeidet. Fotball 1. juni. De andre særgruppene i november. Dette legges inn i Hovedstyrets årshjul.*
- *Ha et felles informasjonsmøte om veilederen for særgruppestyrene og hovedstyret når koronasituasjonen gjør det mulig.*

Etiske veiledere i idretten

Idretten er avhengig av at utøvere og deres støtteapparat er bærere av idrettens etikk og verdier, både innad og utad. Solberg Sportsklubb, med særiddretter, følger til enhver tid Norges Idrettsforbund sine etiske retningslinjer. Vi har nulltoleranse for krenkelser. Fullstendig oversikt over etiske retningslinjer kan man lese mer om på Norges Idrettsforbund sine nettsider. Er man i tvil om en situasjon er etisk eller ikke, rådfør deg med nærmeste leder.

Vi vil legge opp dette arbeidet med vekt på to stolper:

- *Forebyggende arbeid på alle nivåer i klubben er den viktigste stolpen.*
- *Sanksjoner ved krenkende hendelser.*

Forebyggende arbeid

Lagleder/trener har fellesmøte med alle barn/unge ved starten av sesongen hvor reglene for samspill beskrives. Dette er et meget viktig punkt hvor det er avgjørende at *barna/unge selv er med i samtalen* om hvordan man skal ha det slik at alle trives. Etter sesongen må man evaluere hvordan det har gått, og trekke tråder tilbake til møtet i starten av sesongen.

Dersom samspillet er bra, må de voksne rose barna/ungdommene og understreke hvor viktig det er at alle trives. Dette må skje ved jevne mellomrom.

Det er utarbeidet etiske veivisere for:

- Utøvere
- Trenere
- Ledere og ansatte

Disse gir klare føringer for viktige kunnskaper og hvordan samhandle med andre mennesker.

Veilederen bygges inn i særgruppenes håndbøker. Momenter fra veilederen skal være et fast punkt ved oppstart og avslutning av hver sesong. Særgruppas leder/lagleder har ansvaret for at punktene i veiviseren konkretiseres og legges fram til diskusjon i gruppa. Veiviseren tas opp på alle trenermøter, og legges inn som fast punkt i alle lagenes årsrapporter.

Etiske veivisere for utøvere

- Idrettsgleden er det viktigste både for deg og andre.
- Gjør alltid ditt beste og oppfør deg med respekt (*Eks: Utøverne diskuterer hva man mener med respekt. Hva legger den enkelte i begrepet?*)
- Overhold idrettens regler og normer for fair play i din idrett.

- Delta i idretten fordi det er gøy – ikke fordi du skal behage din sponsor, foreldre eller treneren.
- Vis respekt for alle utøvere, både ”medspiller og motspillere”.
- Unnlatt hånende eller nedlatende tilrop og uttalelser overfor andre utøvere, konkurrenter, dommere, trenere og ledere.
- Oppfør deg overfor andre slik du vil at de skal være overfor deg!
- Være særlig bevisst din rolle som verdibærer og rollemodell for de som er yngre enn deg. (*Eks: Utøverne diskuterer hva som menes med en rollemodell?*)
- Oppføre deg slik at du følger de retningslinjer norsk idrett har mot seksuell trakassering og overgrep (er beskrevet seinere i dokumentet).
- Oppføre deg slik at du følger de retningslinjer norsk idrett har mot rasisme.
- Bruk nettet på en god måte.

Etiske veivisere for trenere

- Vær et godt eksempel for dine utøvere.
- Skap muligheter for og motiver utøverne til å utvikle sitt individuelle talent og mestringsbehov.
- Tilpass trening og konkurranser for utøvernes alder og utviklingstrinn.
- Overhold og respekter idrettens regler og prosedyrer og sørg for at utøverne gjør det samme.
- Lær dine utøvere til å opptre med respekt overfor dommere og konkurrenter.
- Gi positiv respons ut fra individuelle behov og alder.
- Fordøm usportslig og nedlatende opptreden.
- Hold større fokus på mestring enn prestasjon.
- Behandle alle utøvere likeverdige.
- Misbruk ikke din makt og autoritet. Det er nulltoleranse for seksuell tilnærming og intim kontakt med utøvere.
- Hold deg oppdatert kunnskapsmessig.
- Bidra til et godt felleskap og sosialt miljø.
- Vis omsorg og interesse for utøvere som er skadet eller syke.
- Oppføre deg slik at du følger de retningslinjer norsk idrett har mot seksuell trakassering og overgrep (er beskrevet seinere i dokumentet).
- Oppføre deg slik at du følger de retningslinjer norsk idrett har mot rasisme.

Etiske veivisere for ledere og ansatte

Leder og ansatte er, sammen med utøvere, foreldre/foresatte og trenere de viktigste rollemodeller og veivisere for barn og ungdom. I denne rollen kan følgende inngå:

- Verne om idrettsorganisasjonens grunnverdier.
- Bidra til en åpen og inkluderende idrett.
- Bidra til at idrettens felles mål blir nådd.
- Påta deg ansvar for at de formelle og etiske normer og retningslinjer etterleves.
- Være tydelig utad på idrettens verdigrunnlag – hva er viktig og hva er riktig.
- Ta med medlemmene i beslutningene.
- Holde en høy standard i egen oppførsel både innad og utad.
- Løse tvister og konflikter rettferdig og omgående i overensstemmelse med organisasjonens regler og prosedyrer.
- Administrere idretten etter økonomiske holdbare prinsipper.
- Utnytt aldri din virksomhet til å fremme egne interesser på bekostning av organisasjonens.
- Oppføre deg slik at du følger de retningslinjer norsk idrett har mot seksuell trakassering og overgrep (er beskrevet seinere i dokumentet).
- Oppføre deg slik at du følger de retningslinjer norsk idrett har mot rasisme.

Norsk idrett har egne retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep

Alle har ansvar for å gripe inn og varsle ved brudd på retningslinjene. Styret i hvert idrettslag har ansvar for at [retningslinjene](#) er kjente og blir fulgt.

Seksuelle overgrep er brudd på Straffeloven (kap.26), og skal meldes til, og etterforskes av politiet.

Følgende retningslinjer gjelder i hele norsk idrett:

1. Behandle alle med respekt, og avstå fra alle former for kommunikasjon, handling eller behandling som kan oppleves som krenkende.
2. Unngå berøringer som kan oppleves som uønsket.
3. Unngå alle former for verbal intimitet som kan oppleves som seksuelt ladet.
4. Unngå uttrykk, vitser og meninger som omhandler utøvers kjønn eller seksuelle orientering på en negativ måte.
5. Tilstrebe å ha begge kjønn representert i støtteapparatet.

6. Unngå kontakt med utøvere i private rom uten at det er flere til stede eller det er avtalt med foresatte eller idrettsledelsen.

7. Vis respekt for utøverens, trenerens og lederens privatliv.

8. Unngå doble relasjoner. Dersom et gjensidig forhold etableres, bør situasjonen tas opp og avklares åpent i miljøet.

9. Ikke tilby noe form for motytelse i den hensikt å forlange eller forvente seksuelle tjenester i retur.

10. Gripe inn og varsle dersom man opplever brudd på disse retningslinjene. Støtteapparatet (trenere, ledere, tillitsvalgte, funksjonærer, dommere, foreldre mfl.) har hovedansvar for at retningslinjene gjøres kjent og overholdes i organisasjonen/idrettsmiljøet

Sanksjoner ved krenkende hendelser

Definisjon

Med krenkende oppførsel menes:

- Ondsinnet erting eller omtale verbalt eller via nettet
- Fysisk plaging som slag, dytting eller spark
- Uttestening
- Seksuell trakassering

Det er barnets subjektive opplevelse som skal legges til grunn.

Progresjon

- Når noen i klubben hører om krenkende hendelser, skal de bringes videre til foreldrekontakten, lederen i særgruppa, en annen person i særgruppestyret eller en person i hovedstyret. Navn og telefonnummer legges ut på klubbens hjemmeside.

(Jeg mener det er viktig å involvere lederen av særgruppa. Han/hun som krenker kan være lagleder eller trener. Da må lederen gripe inn. Dersom det gjelder barn - barn, drøfter lederen med lagleder/trener hvem som har best kompetanse til å arbeide med saken.)

- Lederen eller lagleder/ trener tar opp forholdet med barnet som krenkes og barnets foreldrene. Samtalen må avdekke:
 - Konkret hva som skjer.
 - Hvor skjer det?
 - Hvor ofte skjer det?
 - Hvem er involvert?

- Lederen for særgruppa/trener eller lagleder tar opp det som er avdekket med barnet som krenker og hans/hennes foreldre.
- Den det gjelder skal høres, men dette skal ikke være en «rettsak» hvor man veier skyld. Det skal ikke være noe rom for krenkelser.
- Lederen for særgruppa snakker sammen med de barna som er involvert om det som har skjedd. Den som har krenket, må si tydelig fra om at dette ikke skal gjenta seg.
- Lederen for særgruppa sjekker hyppig (en gang i uka til å begynne med) med det barnet som ble krenket om det har skjedd nye krenkelser. Dersom det det går bra, fortsetter man å sjekke, men med større tidsintervaller.
- Lederen for særgruppa melder tilbake til barnet som krenker at han er stolt over at barnet har sluttet med negative handlinger. Det bør også skje hyppig til å begynne med.
- Dersom forholdet fortsetter, får barnet som krenker en advarsel med klar beskjed om at gjentakelser fører til at barnet må slutte i SSK.
- Dersom det skjer gjentakelser, kan ikke barnet fortsette som medlem.

Samspill mellom barn kan være kompliserte, og det er en dramatisk beslutning at noen må bortvises fra klubben. Den som krenkes har som alternativ å slutte, men da har vi vist alle de andre barna at det er den sterkestes rett som gjelder. Det skaper et utrygt miljø som fremmer psykisk uhelse.

Det er viktig å være oppmerksom på at det kan være skjulte ledere som får andre barn til å gjennomføre krenkelsene. Lagledere/trenere vil kunne avdekke noe av dette dersom de er flinke til å observere samhandlingen mellom barn og lytte til hvordan de omtaler hverandre.